

ผลแห่งอริยวาจา

คำสัตย์แด่ เป็นวาจาไม่ตาย
นั้นเป็นธรรมเก่า สัตบุรุษทั้งหลาย
ย่อมตั้งมั่นในคำสัตย์ ที่เป็นอรรถ เป็นธรรม

ผลแห่งอริยวาจา

๔๕๒

การจะไปสู่อายตนิพพานได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีบุญมหาศาล รักในการสั่งสมบุญอยู่เป็นนิตย์ พบเห็นสิ่งใดก็ตาม สามารถที่จะเปลี่ยนสิ่งนั้นให้เป็นโอกาสแห่งการสร้างบุญบารมีได้ทุกเมื่อ และให้คิดเสมอว่า จะใช้วันเวลาทุกอนูวินาทีให้มีคุณค่าสูงสุด เพราะรู้ว่าชีวิตของสรรพสัตว์ทั้งหลาย เปรียบเสมือนผู้กำลังเดินทางไกล ในทางที่ทुरกัณดารเต็มไปด้วยเพลิงกิเลส คือ ราคะ โทสะ โมหะ จำเป็นที่จะต้องมีเสบียง คือ บุญ ติดตัวไปเพื่ออำนวยความสะดวก ในการเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทาง ดังนั้นักสร้างบารมีที่ดี ย่อมเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส เปลี่ยนจากบาปมาเป็นบุญเป็นบารมีให้เพิ่มพูนขึ้นไปอีก แม้อยู่ในที่ร้อนก็ไม่ร้อนใจ อยู่ในที่เย็นก็ยังมีกายเย็นใจ เย็นด้วยกุศล ผลบุญที่สามารถต้านทานความร้อนแรงของกิเลสอาสวะได้ ผู้ที่จะมีใจสงบเยือกเย็นอย่างนี้ ต้องมีใจอยู่ในบุญใจใสสะอาดบริสุทธิ์ หยดนิ่งไปในกลางพระรัตนตรัย ตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๓ เมื่อทำได้อย่างนี้ ชีวิตจะเหมือนจุดเย็นท่ามกลางเตาหลอม มีชีวิตที่อยู่เป็นสุขตลอดเวลา

มีวาระธรรมภาสิต ที่พระวังคีสเถระกล่าวไว้ว่า

“คำสัตย์แล เป็นวาจาไม่ตาย นั้นเป็นธรรมเก่า ลัตบุรุษทั้งหลาย ย่อมตั้งมั่นในคำสัตย์ ที่เป็นอรรถ เป็นธรรม”

ผลแห่งอริยวาจา

๔๕๓

การพูดเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิตของคนเรา คำพูดที่ออกจากปากไปแล้ว มีผลกระทบอันยิ่งใหญ่ ต่อบุคคลรอบข้าง เพราะหูทั้งสองข้างเปิดตลอดเวลา ดวงตายังมีเวลากะพริบ มีคำพูดประโยคหนึ่งกล่าวว่า “ก่อนพูดเราเป็นนายของคำพูด พอพูดแล้วคำพูดเป็นนายของเรา” ดังนั้นก่อนที่จะเราจะพูดอะไรออกไป ต้องพิจารณาให้ดีก่อน เลือกพูดด้วยถ้อยคำที่เป็นประโยชน์ เป็นธรรมล้วนๆ ไม่ให้กระทบตนเองหรือผู้อื่น เงินทองสูญเสียไปแล้ว เราหาใหม่ได้ แต่คำพูดที่พูดเสียหายไปแล้ว เอาคืนมาไม่ได้ แก่ไขก็ลำบาก ดังนั้นก่อนพูดควรใคร่ครวญให้ดี ถ้อยคำใดที่เป็นไปเพื่อทำให้ถึงที่สุดแห่งกองทุกข์ ถ้อยคำนั้น สูงสุดกว่าถ้อยคำใดๆ

ถ้าเราพูดแต่คำจริง เราจะองอาจไม่กลัวอะไรทั้งสิ้น เพราะคำจริงเป็นสิ่งไม่ตาย จะเกื้อกูลต่อการสร้างบารมีของเรา ดวงตะวันเป็นยอดของแสงสว่าง ดวงจันทร์เป็นยอดของหมู่ดาว คำสัตย์จริงที่ประกอบด้วยอรรถและธรรม คือสุดยอดแห่งวาจา ทั้งปวง ดังนั้นเราต้องหัดพูดแต่คำจริงเสมอ ใช้คำพูดให้เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่ตนเองและชาวโลก

ผู้ที่รู้จักสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย ด้วยใจที่เคารพ เลื่อมใส ด้วยวาจาที่นอบน้อม การสรรเสริญเป็นทางมาแห่ง

ผลแห่งอริยวาจา

๔๕๔

บุญกุศลที่ไม่มีประมาณ เพราะอานุภาพของพระรัตนตรัยนั้น ไม่อาจจะนับจะประมาณได้ เมื่อเวลามีทุกข์เราก็อภัยท่านได้ เวลาเราปรารถนาความสุข เมื่อนำใจหยุดลงไปในกลางพระรัตนตรัย เราจะพบความสุขที่เที่ยงแท้ถาวรเป็นสุขที่กว้างขวางไม่มีขอบเขต ดังนั้น ผู้มีปัญญาเมื่อปรารถนาบุญ ให้รู้จักกล่าวสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย เราจะได้านิสงส์ใหญ่เกินควรเกินคาด เป็นอัครรย

เหมือนพระอริมุตตเถระ ซึ่งท่านได้กล่าวสรรเสริญคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยถ้อยคำอันเป็นมงคลเพียงไม่กี่ประโยคเท่านั้น แต่ผลแห่งอริยวาจา นั้น ทำให้ชีวิตของท่านได้พบแต่สิ่งที่เป็นมงคล นับภพนับชาติไม่ถ้วนทีเดียว

*ในสมัยนั้น ท่านเกิดในตระกูลพราหมณ์ เป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด สามารถร่ำเรียนเขียนอ่านได้อย่างรวดเร็ว จนประสบความสำเร็จในวิชาความรู้ของพราหมณ์ในสมัยนั้น ท่านมองเห็นโทษของการอยู่ครองเรือน จึงสละสมบัติทุกอย่าง และออกบวชเป็นดาบส บำเพ็ญเพียรอยู่ในป่าตามลำพัง

ในคราวนั้น ประจวบเหมาะที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ผลแห่งอริยวาจา

๔๕๕

พระนามว่า ปทุมุตตระ เสด็จอุบัติขึ้นในโลก ทรงประกาศธรรมจักรสั่งสอนเวไนยสัตว์ ให้ต็มน้ำอมฤตธรรม เข้าถึงนิพพานกันเป็นจำนวนมาก ข้าราชการเสด็จอุบัติของพระพุทธองค์ ระเบิดโลกไปจนถึงอาศรมในป่าลึก ซึ่งเป็นที่พำนักของดาบส เมื่อดาบสได้ฟังข่าวนั้นก็ปีติเบิกบาน เพราะเฝ้ารอคอยมานาน ที่จะพบผู้รู้แจ้งเห็นจริงในสรรพธรรมทั้งหลาย เหมือนต้นกล้วยที่คอยหยาดฝน จึงเดินทางไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าซึ่งมีหมู่ภิกษุสงฆ์แวดล้อม ทรงงดงามด้วยพระมหาปฐิสลักษณะครบถ้วนทุกประการ ทรงสว่างไสวด้วยฉัพพรรณรังสีที่เปล่งออกจากพระวรกาย รุ่งเรืองโชติช่วงเหมือนดาวประกายพริ้ว ทรงแสดงธรรมด้วยพระสุรเสียงที่ไพเราะดุจเสียงของท้าวมหาพรหม นุ่มนวลไม่แหบไม่พร่า ไพเราะอ่อนหวาน กังวานน่าฟัง ทั้งพระธรรมเทศนาก็แจ่มแจ้งชัดเจน งามทั้งในเบื้องต้น ท่ามกลางและเบื้องปลาย

ดาบสได้พบสิ่งที่เป็นลัทธิมงคลเช่นนั้น จึงเอาผ้าเปลือกไม้ปูลาดตรงที่ใกล้พระบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้า และชโลมพระบาทของพระพุทธองค์ด้วยน้ำมันหอม อีกทั้งนวดเพ้นด้วยความเคารพ พลังกล่าวสรรเสริญพระปทุมุตตรลัมมาลัมพุทธเจ้า ด้วยความเคารพเลื่อมใส ด้วยใจที่ปลื้มปีติเบิกบานว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญพระองค์เป็นผู้พ้นดิแล้วจากห่วงน้ำ

ผลแห่งอริยวาจา

๔๕๖

คือ วัฏสงสาร ทรงประกาศพระสัทธรรมให้สัตว์โลกได้ข้ามพ้นจากอัสวกิเลส ยิ่งโลกนี้ให้สว่างไสวด้วยแสงแห่งพระญาณคลื่อนในมหาสมุทรย่อมแตกในเวลากระทบฝั่ง ฉันทิ ทิฏฐิทั้งปวงของสรรพสัตว์ย่อมแตกทำลายไป เพราะพระปัญญาบารมีของพระองค์ ฉันทัน พระองค์เท่านั้นทรงเป็นที่พึ่งของผู้ที่เวียนว่ายอยู่ในห้วงน้ำแห่งสังสารวัฏ ทรงเป็นสรณะของผู้ที่กำลังมีภัยเป็นผู้ทรงวิชาและจรณะ ถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว”

พระบรมศาสดาทรงฟังการกล่าวสรรเสริญของดาบสนั้นมองไปในอนาคตกาล เห็นผลบุญที่ดาบสกล่าวสรรเสริญพระองค์ว่ามีอานิสงส์มากมาย จึงตรัสท่ามกลางพุทธบริษัทเพื่อเป็นกำลังใจในการทำความดีของดาบสว่า “ผู้ใดกล่าวสรรเสริญ ศีล ปัญญาและสัทธรรมของเรา เราจักพยากรณ์ผู้นั้นท่านทั้งหลายจงฟังเรา ผู้นั้นย่อมบังเกิดในเทวโลก ไม่ตกต่ำเลยตลอด ๕๐,๐๐๐ กัป จักมีทิพยสมบัติมากมาย เกินกว่าเทวดาเหล่าอื่น ภายหลังเขาจะออกบวชในศาสนาของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า โคตม และได้บรรลุมรรคผลนิพพาน กำจัดอัสวกิเลสให้หมดสิ้นไปอย่างง่ายดายเป็นอัศจรรย์”

ทันทีที่สิ้นสุดคำพยากรณ์ ความปีติยิ่งแผ่ซ่าน ท่วมท้นในกายและใจของดาบสอย่างไม่มีประมาณ ตั้งแต่บัดนั้นมา

ผลแห่งอริยวาจา

๔๕๓

ด้วยอานภาพแห่งบุญนั้น ไม่ว่าท่านจะเวียนว่ายตายเกิดใน
สังสารวัฏก็ภพก็ตามชาติก็ตาม ย่อมต้องเที่ยวอยู่แต่ในสุคติภูมิเท่านั้น
วนเวียนอยู่ในมนุษย์และเทวโลกนานนับภพนับชาติไม่ถ้วน จน
กระทั่งมาถึงภพชาติสุดท้าย ท่านออกบวชเพื่อปฏิบัติธรรม และ
ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ตามพุทธพยากรณ์

พระเถระได้ย้อนดูประวัติการสร้างบารมีของตนเอง
เห็นแต่ประวัติชีวิตอันงดงาม เหมือนกรอเทปที่บันทึกภาพแห่ง
ความดีทุกฉากทุกตอน ไม่ว่าจะทำอะไรไว้ ท่านเห็นหมด ฉะนั้น
สิ่งที่เราทำไว้ไม่ได้สูญหายไปไหน จะเป็นผังสำเร็จติดอยู่ที่
ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เมื่อเรามองเข้าไปในกลางธรรมกาย
แล้วระลึกชาติหนหลัง จะเห็นด้วยธรรมจักรขุของธรรมกาย เห็น
การสร้างบารมีทุกตอนของเราชัดเจน ดังเช่นพระเถระที่เห็น
ประวัติการสร้างบารมีของตนว่า ด้วยอานิสงส์การสรรเสริญ
พระรัตนตรัยครั้งนั้น ทำให้ท่านไม่รู้จักทุกข์เลย

จากเรื่องนี้จะเห็นได้ว่า วาจาที่เปล่งออกจากปาก จะ
ทำให้เป็นบุญเป็นกุศลก็ได้ หรือเราจะให้เป็นหอก เป็นเข็มที่มา
ทิ่มแทงจิตใจคนอื่นก็ได้ แต่บัณฑิตนักปราชญ์ทั้งหลาย ท่านจะ
ใช้วาจาเป็นประดู่ดอกไม้หอม เพื่อบูชาพระรัตนตรัย วาจา
อย่างนี้แหละชื่อว่า อริยวาจา วาจาที่ประเสริฐ ที่เป็นทางมา

ผลแห่งอริยวาจา

๔๕๘

แห่งความเป็นพระอริยเจ้า เป็นวาจาที่สามารถเปลี่ยนตัวเราเอง
จากปฏุชนให้เป็นพระอริยเจ้าได้

ดังนั้น ทุกท่านจงใช้วาจาถ้อยคำให้เป็นประโยชน์สูงสุด
หมั่นสรรเสริญพระรัตนตรัย และชักชวนทุกๆ คนให้เห็นคุณค่าอัน
ยิ่งใหญ่ของพระรัตนตรัย เห็นคุณค่าในการสร้างบุญบารมี
สรรเสริญการทำความดี และสรรเสริญผู้รู้ ผู้บริสุทธิ์ ซึ่งการ
สรรเสริญให้ถูกที่ ถูกตัวจริงของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ต้อง
ทำใจของเราให้หยุดนิ่งตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ หยุดกันให้
ถูกส่วน จนกระทั่งเข้าถึงธรรมกาย ให้ใจแช่อิ่มอยู่ในธรรมกาย
ทั้งวันทั้งคืน อย่างนี้จึงเป็นการสรรเสริญที่แท้จริง เป็นการ
ปฏิบัติบูชา ที่ยิ่งกว่าการบูชาหรือสรรเสริญใดๆ ถ้าทำได้อย่างนี้
จะเป็นการสรรเสริญที่ถูกต้องร้องรอยหนทางของพระอริยเจ้า
เพราะฉะนั้น ให้ทุกท่านหมั่นประพาสปฏิบัติธรรมอย่าให้ขาด
ทำทุกวันทุกคืน เดินตามรอยพระอริยเจ้ากันอย่างนี้ทุกๆ คน

